

CURRENT LANDMARKS IN THE EDUCATION OF THE FUTURE ACCOUNTING
SPECIALIST

CZU: 378:657+331.363.4:004

DOI: <https://doi.org/10.53486/isca2023.33>

CIPRIAN APOSTOL,

Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor, Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași

E-mail: ciprian.apostol@uaic.ro

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2890-9139>

Abstract. The current context for the education of future accounting economist is characterised by a number of aspects, sometimes contradictory, which is why the educational process of the future accounting specialist is subject to permanent changes. A first important aspect influencing careers in accounting is IT technology. A second important aspect in the formation of future accountants is the quality of the education system. The study *aims* to capture the main aspects regarding the current context of training the future accounting specialist through *a descriptive and comparative analysis*.

Keywords: accounting, accountant, education, IT technology

JEL Classifications: I21, M41

Introducere

Trăim într-o continuă și galopantă schimbare. Odată cu dezvoltarea tehnologiei IT, societatea umană a cunoscut profunde modificări în ceea ce privește modul de desfășurare a activităților uzuale. Dacă în trecut marea majoritate a activităților erau realizate de către om, acum, din ce în ce mai mult, se încearcă transferul lor în sfera automatizării. Cu toate că nimeni nu contestă nenumăratele avantaje oferite de dezvoltarea tehnologiei IT, din păcate, aceasta este însoțită și de o serie de probleme, care afectează, în special, starea de sănătate a individului.

În acest context al dezvoltării socio-economice, contabilitatea, ca profesie, a cunoscut multe transformări, specialiștii din domeniu fiind nevoiți să se adapteze la noile cerințe impuse de aplicarea pe o scară tot mai largă a noii tehnologii. Astfel, un prim pas a fost trecerea de la evidența manuală la cea asistată de calculator, iar acum se încearcă transferul tuturor operațiunilor în mediul online, astfel încât înregistrările contabile să fie realizate automat odată cu desfășurarea tranzacțiilor economico-financiare. Dezvoltarea tehnologiei IT, dar și influența altor factori, precum calitatea procesului educațional, de exemplu, au determinat producerea unor transformări și în procesul de formare a viitorului economist-contabil.

În cadrul acestui studiu ne vom concentra atenția pe aceste două aspecte importante, care influențează cariera din domeniul contabilității, și anume: tehnologia IT și calitatea sistemului de învățământ, cu accent pe resursa umană implicată.

Conținut de bază

Pentru a putea surprinde principalele aspecte cu privire la cadrul actual de formare a viitorului contabil este necesar să prezentăm actualele repere ale economiei mondiale și naționale, cu influențe majore asupra vieții sociale.

Noua Economie, cunoscută și sub o varietate de alte denumiri, precum economia informației, economia bazată pe cunoștințe, economia digitală, economia dotcom, net-economia, economia INTERNET, economia imaterială, economia virtuală etc. [8], este etapa actuală de dezvoltare a economiei mondiale, fundamentată pe o serie de principii sănătoase cu privire la dezvoltarea economico-financiară și socială și presupune implementarea politicilor de responsabilitate socială și

de mediu pentru o dezvoltare sustenabilă. [9]

Cu toate că vorbim astăzi de Noua Economie, economie circulară, responsabilitate socială, economie durabilă, responsabilitate de mediu, sustenabilitate etc., totuși asistăm în continuare la o serie de fenomene și evenimente (poluare, epidemii, războaie etc.), care sunt în opoziție cu toți acești termeni. Dacă până în anul 2019 nu credeam că vom vorbi despre pandemii sau războaie, decât la timpul trecut, realitatea este cu totul alta. Din nefericire, lupta pentru supremație, pentru performanță economico-financiară sau, pe scurt, pentru a avea cât mai mulți bani, situează omul pe ultimul loc și inevitabil apar o serie de probleme greu de stăpânit de multe ori, cu consecințe devastatoare asupra vieții pe pământ. Astfel, dacă principalele probleme cu care trebuia să se confrunte omenirea erau încălzirea globală, poluarea, topirea ghețarilor, diminuarea resurselor naturale, mai nou, populația se confruntă și cu o serie de altele noi, precum pandemia de Covid-19, războiul din Ucraina, amenințările nucleare, dar nu în ultimul rând și dezvoltarea într-un ritm foarte rapid al inteligenței artificiale. Efectele dezastruoase ale acestor probleme cu care se confruntă populația în prezent au fost semnalate în alte studii. [3] [5] [6] [7]

În acest context, observăm că se alocă fonduri mai mari pentru înzestrare tehnico-militară, în detrimentul celorlalte ramuri economice, inclusiv educația. De exemplu, procentul din Produsul Intern Brut (PIB) alocat Ministerului Educației în anul 2023 este de 2,1%, comparativ cu cel alocat Ministerului Apărării, care este de 2,5%. Cu toate că subfinanțarea educației din România a fost tratată în cadrul altui studiu din anul 2019 [1], din păcate, observăm o înrăutățire a acestei situații până în prezent: dacă în anul 2019 procentul din PIB alocat educației era de 2,92%, în anul 2020 a scăzut la 2,9%, în anul 2021, la 2,39%, în anul 2022, la 2,28%, ca în anul 2023 să ajungă la doar 2,1%. [13] Bineînțeles că și pandemia de Covid-19 a avut un impact major asupra desfășurării procesului de educație, în general, deci și asupra formării specialiștilor din domeniul contabil, dar acest subiect a fost tratat într-un studiu distinct. [4]

După prezentarea tuturor acestor elemente specifice actualei etape de dezvoltare a economiei mondiale, putem afirma că procesul educațional al viitorului specialist în contabilitate este supus unor permanente schimbări, într-un cadru mai puțin stabil.

Dacă o parte dintre problemele cu care se confruntă procesul educațional al viitorilor contabili au fost relatate în alte studii realizate [1] [2] [4], în cadrul acestuia ne vom concentra, așa cum am mai precizat, pe două aspecte foarte importante, respectiv influența tehnologiei IT și calitatea resursei umane în formarea viitorilor specialiști din domeniul contabil.

În ceea ce privește **influența tehnologiei IT asupra formării viitorilor contabili**, s-au avut în vedere trei direcții, și anume:

- programele informatice de contabilitate;
- informatizarea proceselor economico-financiare la nivel național;
- inteligența artificială.

Cu toate că *programele informatice de contabilitate* se folosesc de mult timp în activitatea practicienilor, acestea nu sunt deseori agreate, în special de practicienii cu o anumită vechime în domeniu. Aceste programe sunt supuse mereu unor procese de dezvoltare, actualizare și îmbunătățire, care conduc la o serie de modificări ale interfeței de lucru, motiv pentru care poate apărea o oarecare repulsie din partea utilizatorului, mai ales din partea celui care nu este prea familiarizat cu tehnologia IT. Spre surprinderea multora, s-a constatat că mai sunt destule entități economice în cadrul cărora evidența contabilă se ține cu ajutorul pixului și a registrelor fizice și nu asistată de calculator. Pentru a se evita toate aceste neplăceri în lucrul cu programele specializate de contabilitate și pentru a se facilita integrarea absolvenților pe piața muncii, au fost introduse discipline, atât la nivel de liceu, cât și la nivel universitar, prin care elevii, respectiv studenții sunt familiarizați cu diverse sisteme de tip ERP (Enterprise Resource Planning sau, traducerea în limba română, Planificarea Resurselor Întreprinderii).

Odată cu dezvoltarea digitalizării, se urmărește ca în viitorul apropiat să aibă loc *informatizarea proceselor economico-financiare* la nivel național, regional sau chiar internațional. Și acest lucru

reprezintă un factor important care influențează procesul de formare a viitorilor contabili. Din acest motiv, nu se mai pune problema ca viitori absolvenți să nu dețină informații minime despre operarea cu diverse sisteme sau softuri specifice domeniului, ci din contră, se pune un accent mai mare pe introducerea în programa de învățare a acelor discipline de informatică, care sunt menite să faciliteze acest lucru. De exemplu, în România, 2022 este anul digitalizării autorității fiscale prin:

- implementarea *raportării SAF-T* (Standard Audit File for Taxation, tradus în română ca Fișierul Standard de Audit pentru Taxe), care reprezintă o nouă obligație declarativă impusă contribuabililor, respectiv standardul internațional pentru transferul electronic de date din evidența contabilă și fiscală între firme și autoritățile fiscale; [16]

- folosirea *facturării electronice* (RO e-Factura), care reprezintă un sistem IT pentru raportarea, stocarea și descărcarea facturilor prin intermediul serverului Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF). [14]

Inteligența artificială reprezintă provocarea acestui secol. Deși este folosită de peste 50 de ani, dezvoltarea sa continuă a condus la progrese majore în ultimii ani. Fără a se cunoaște însă limitele dezvoltării acesteia, se poate ca aceasta să devină mai degrabă o nouă problemă și nu un mijloc de îmbunătățire a performanței și productivității. Din acest motiv, Parlamentul European a înființat o comisie care a evaluat impactul tehnologiei și a propus o Foaie de parcurs pentru inteligența artificială în Uniunea Europeană, iar europarlamentarii au propus o reglementare cu bătaie lungă a acesteia. [11] Ce este inteligența artificială? Conform Parlamentului European, aceasta este definită ca fiind “capacitatea unei mașini de a imita funcții umane, cum ar fi raționamentul, învățarea, planificarea și creativitatea”. [10] Dacă ținem seama de faptul că tehnologia inteligență artificială permite “sistemelor tehnice să perceapă mediul în care funcționează, să prelucreze această percepție și să rezolve probleme, acționând pentru a atinge un anumit obiectiv” [10], iar sistemele de inteligență artificială sunt “capabile să își adapteze, într-o anumită măsură, comportamentul, analizând efectele acțiunilor anterioare și funcționând autonom” [10], atunci se justifică îngrijorările manifestate cu privire la folosirea acesteia și a măsurilor luate de autărități pentru a preveni eventuale riscuri.

Inteligența artificială se regăsește aproape peste tot unde există digitalizare (căutare pe internet, traduceri automate, sănătate, transport, alimentație, agricultură, producție, administrație și servicii publice, educație etc.) sub formă de software (asistenți virtuali, motoare de căutare, diferite sisteme de recunoaștere etc.) sau încorporată (roboți, drone, automobile autonome etc.), fiind considerată un element central al transformării digitale a societății prin creșterea puterii de calcul, disponibilitatea unor cantități enorme de date și noii algoritmi. [10]

Potrivit Harvard Business Review, companiile utilizează inteligența artificială în principal pentru a detecta și descuraja încălcările securității (44%) și pentru a rezolva problemele tehnice ale utilizatorilor (41%), dar și în departamentul financiar-contabil pentru tranzacțiile financiare (17%). [12]

Întrebarea este – cum afectează inteligența artificială formarea viitorilor specialiști din domeniul contabilității? Răspunsul este destul de complex, deoarece trebuie să avem în vedere mai multe aspecte, precum:

- tehnologia inteligență artificială pune la dispoziția elevilor și studenților softuri care să le faciliteze realizarea diferitelor referate, proiecte sau alte lucrări fără mare efort (de exemplu, ChatGBT susținut de Microsoft). Totuși, există căi prin care se poate verifica dacă cel în cauză a lucrat cu sau fără ajutorul unui soft de inteligență artificială. Cel mai simplu lucru care poate fi realizat este adresarea a două sau mai multe întrebări din conținut;

- dacă avem în vedere profesia de contabil sau economist-contabil, se pune în discuție dacă inteligența artificială va înlocui omul, în condițiile în care la fiecare câteva luni se pare că un alt studiu avertizează că o mare parte a forței de muncă este pe cale să își piardă locul de muncă din cauza inteligenței artificiale (un studiu al Universității Oxford a prezis că 47% din locurile de muncă ar putea fi automatizate până în 2033; un raport din 2016 al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) a afirmat că 9% din locurile de muncă din cele 21 de țări care fac parte din

aceasta ar putea fi automatizate). [12] Mai nou sunt și site-uri care îți prezic procentual șansa ca anumite profesii să mai existe în viitor. Cu toate că vor fi transformări în modul de ținere a evidenței contabile ca urmare a digitalizării tot mai intensive a tranzacțiilor economico-financiare, profesia de contabil nu are cum să dispară. Așa cum știm, dezvoltarea economiei a fost însoțită și de modernizarea contabilității, care a cunoscut mai multe etape, s-a adaptat la noile cerințe, s-a digitalizat, dar nu a dispărut. Așa va fi și acum. Cu toate că vor fi cerințe noi, specialiștii din domeniu se vor adapta, se vor specializa, dar în niciun caz, cel puțin în viitorul apropiat, contabilul nu va putea fi înlocuit de un soft;

- în ceea ce privește cadrul didactic ce formează viitorii contabili se pune aceeași problemă a înlocuirii acestuia cu tehnologia inteligență artificială. Același răspuns negativ este valabil și aici ca și în cazul profesiei de contabil. Ținând cont de faptul că procesul de învățare nu presupune materie primă brută, inertă, ci din contră, se lucrează cu caractere, personalități diferite, mai exact, cu oameni, este nevoie de adaptare la cerințele, starea de spirit, nevoile celor din sală astfel încât informația să se transmită cât mai bine. Un exemplu concludent în acest sens îl reprezintă perioada de predare online din timpul pandemiei de Covid-19, când s-a observat că informația a fost recepționată mai greu, iar gradul de pregătire a elevilor și studenților a fost mai slab, fapt confirmat și în momentul reîntoarcerii acestora pe băncile școlii, perioada de reacomodare cu rigorile învățământului față în față fiind una nu prea ușoară. De aceea, se poate afirma, fără frica de a greși, că relațiile interumane nu pot fi înlocuite de inteligența artificială.

Cel de-al doilea aspect spre care ne-am îndreptat atenția în acest studiu este *calitatea sistemului de învățământ*, cu accent pe *calitatea resursei umane* implicate în formarea specialiștilor din domeniul contabilității. Și în acest caz trebuie stabilită o delimitare între învățământul preuniversitar și cel universitar.

În ceea ce privește *sistemul liceal de formare a specialiștilor din contabilitate*, am identificat două mari probleme în ceea ce privește cadrele didactice. Un prim aspect îl reprezintă profesorii suplینitori calificați și necalificați, care după promovarea concursului, chiar și cu note mici, sunt primiți la catedră pentru a predă. Un al doilea aspect se referă la profesorii titulari care, deși îndeplinesc toate însușirile unui dascăl adevărat, trebuie să se confrunte cu destul de multe probleme, astfel încât predatul nu mai reprezintă un proces atractiv pentru mulți dintre aceștia. În primul rând, remunerarea făuritorilor de caractere și viitorilor specialiști nu reprezintă o prioritate pentru guvernării țării, știut fiind faptul că nobila meserie de cadru didactic este prost remunerată. Și dacă acest lucru nu i-a descurajat pe mulți să urmeze sau să continue această meserie, noile reglementări par a fi întocmite tocmai în acest sens. Profesorii au fost dezarmați complet, nu mai au niciun drept de sancțiune asupra elevului indisciplinat, iar situația din școli a scăpat de sub control. Astfel, sunt din ce în ce mai frecvente cazurile de altercații între elevi, amenințările finalizate cu lovirea sau înjunghierea profesorilor, trafic de droguri etc., iar sancțiunile sunt zero sau, când se aplică, se ridică după puțin timp. De asemenea, elevii nu mai pot fi exmatriculați. [17] În aceste condiții, mulți dintre cei de la catedră nu mai așteaptă nici măcar finalul anului școlar și demisionează, iar alții ies la pensie anticipat, inspectoratele școlare fiind nevoite să scoată posturi vacante în ședințe publice, săptămânal.

În aceste condiții, apare întrebarea firească: Ce-i de făcut? Răspunsul este simplu: adoptarea unor regulamente care să prevadă respectarea conduitei școlare, cu reguli clare și sancțiuni mai aspre, care să descurajeze abaterile de orice fel, precum și stabilirea unui nivel salarial atractiv în domeniul învățământului, care să atragă cât mai multe persoane competente.

Cu privire la *sistemul universitar*, problema pe care dorim să o abordăm este alta, și anume, cea care vizează cele două componente importante ale actului de desfășurare a activității de la acest nivel de învățământ, respectiv didacticul și cercetarea. Pentru acces la catedră și apoi pentru promovare, fiecare candidat trebuie să îndeplinească o serie de standarde, care sunt stabilite la nivel de fiecare universitate și care le includ pe cele minimale prezentate în ordin de ministru. Standardele ce trebuie îndeplinite pentru oferirea titlurilor de conferențiar sau de profesor acordă o importanță mai mare cercetării și mai puțin didacticului, prin faptul că presupun obținerea unui punctaj calculat pe baza

articolelor și citărilor în reviste cotate ISI cu scor de influență absolut nenu. [15] Pornind de la aceste considerente, cadrul didactic din mediul universitar, dacă dorește să promoveze, este nevoit să se concentreze mai mult pe cercetare și mai puțin pe didactic, deoarece dacă își concentrează atenția asupra publicării de manuale, caiete practice sau articole care nu sunt cotate ISI cu scor de influență absolut nenu, nu va putea obține scorul necesar îndeplinirii standardelor. În acest caz, ne întrebăm dacă nu cumva este neglijată partea de formare a viitorului contabil, dascălul fiind nevoit să fie egoist și să își urmărească propriile interese și nu pe cele ale studentului, deoarece mai apar și alte întrebări: Câte dintre articolele cotate ISI cu scor de influență absolut nenu sunt incluse în bibliografia cursurilor și seminariilor predate? Cum sunt valorificate aceste articole în didactic?

Bineînțeles că activitatea de cercetare la nivel universitar trebuie realizată de către toate cadrele implicate, dar nu trebuie să uităm că în organigrama universităților sunt incluse și posturile de cercetător științific. În acest caz, o departajare a activităților de cercetare între cei angajați pe didactic și cei angajați pe cercetare ar fi o soluție. Dacă celor din didactic li s-ar oferi alternativa de a avea și alte criterii de promovare, care să țină mai mult de profesia contabilă, cu tot ce presupune aceasta (legislație, fiscalitate, tratamente contabile etc.), probabil că aceștia ar fi mult mai motivați să se implice în procesul de formare și de integrare a absolvenților pe piața muncii prin organizarea de întâlniri cu practicieni, dar și cu specialiști din cadrul organismelor profesionale, precum Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România (CECCAR), Camera Auditorilor Financiar din România (CAFR), Asociația Națională a Evaluatorilor Autorizați din România (ANEVAR) etc., dar și prin publicarea mai multor materiale didactice (cărți, manuale, caiete practice etc.), care în mod sigur facilitează procesul de învățare al studenților. Ar fi interesant de văzut, dacă s-ar oferi această alternativă, câți dintre cei din didactic ar mai fi interesați de publicarea articolelor cotate ISI cu scor de influență absolut nenu. De asemenea, procesul de formare a viitorului specialist contabil ar avea de câștigat și dacă cei din cercetare ar transmite rezultatele obținute celor din didactic, iar aceștia, folosind tehnicile și metodele psiho-pedagogice specifice, le-ar putea facilita studenților accesul mai ușor la acestea. Dar, nu de puține ori se constată că cei angajați pe cercetare desfășoară activități didactice, iar celor din didactic li se cere să facă cercetare de cel mai înalt nivel.

Un alt aspect important de semnalat îl reprezintă “migrația” celor de la cercetare spre didactic. Și aici părerile sunt împărțite. Dar dacă suntem de acord cu acest lucru, înseamnă că admitem că toți suntem buni și pe cercetare și pe didactic. Oare așa o fi?

Concluzii

Trăim într-o lume în continuă schimbare, cu transformări rapide și însemnate în ceea ce privește viața cotidiană și nu numai. Etapa actuală a dezvoltării economiei mondiale, Noua Economie, se caracterizează printr-o serie de elemente uneori contradictorii - cu toate că această etapă de dezvoltare presupune sustenabilitate, dezvoltare durabilă, responsabilitate socială, economie bazată pe cunoaștere, din păcate, asistăm în continuare la poluare, pandemii, războaie, care influențează stilul de viață din lumea întreagă.

În acest context are loc formarea viitorilor specialiști din domeniul contabilității. Mai exact, la nivel global, are loc digitalizarea tot mai rapidă a tuturor activităților, au apărut o serie de fenomene sau/și evenimente neprevăzute (de exemplu: pandemia de Covid-19, războiul din Ucraina), iar în ceea ce privește strict educația tinerilor din domeniul economic și nu numai, observăm și astăzi o serie de probleme, cum ar fi: subfinanțarea educației, scăderea de sub control a situației din învățământul preuniversitar (din ce în ce mai multe altercații între elevi sau între elevi și profesori, trafic de droguri etc.) ca urmare a lipsei unor reguli mai riguroase cu privire la menținerea ordinii și disciplinei în mediul școlar, demotivarea cadrelor didactice prin remunerații mici și subminarea autorității acestora, iar în ceea ce privește pregătirea din mediul universitar, se pare că activitatea de cercetare ocupă un loc mai important decât cea didactică. Toate acestea își pun amprenta asupra viitorilor contabili.

În concluzie, formarea viitorilor economiști, în special a celor din domeniul contabilității, este un proces complex, cu numeroase provocări, dar printr-un efort susținut din partea tuturor părților implicate - studenți, profesori, minister etc. – se poate garanta un rezultat de succes.

Bibliografie

1. Apostol, C. 2019. Education and health - areas of interest in Romania?, *EUFIRE 2019 European Union Financial Regulation and Administrative Area*, Editura Universității Alexandru Ioan Cuza, Iași, ISBN: 978-606-714-543-4, 349-360.
2. Apostol, C. 2020. Viitorul contabilității încotro?, *Culegere de articole științifice IX Edition International Scientific Conference on Accounting, ISCA 2020*, Chișinău, Moldova, ISBN 978-9975-75-989-2, 19-29.
3. Apostol, C. 2020. Coronavirus – a new international economic crisis?, *European Finance, Business and Regulation*, EUFIRE 2020, Editura Universității Alexandru Ioan Cuza, Iași, ISBN online: 978-606-714-599-1, 641-655.
4. Apostol, C. 2021. Pregătirea viitorului economist contabil în condiții de pandemie, *Culegere de articole științifice X Edition International Scientific Conference on Accounting, ISCA 2021*, Chișinău, Moldova, ISBN 978-9975-155-25-0, 7-15.
5. Apostol, C. 2021. Performance versus welfare, *Conference proceedings The 3rd Economic International Conference „COMPETITIVENESS AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION”* organised by Technical University of Moldova, Faculty of Economic Engineering and Business, Chișinău, R. Moldova, ISBN 978-9975-45-739-2, 171-174.
6. Apostol, C. 2022. The new economy - progress or regression? *Culegere de articole științifice XI Edition International Scientific Conference on Accounting, ISCA 2022*, Chișinău, Moldova, ISBN 978-9975-155-92-2 (PDF), 203-207.
7. Apostol, C. 2022. "Progress" of life on earth, *Conference proceedings The 4th Economic International Conference „COMPETITIVENESS AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT”* organised by Technical University of Moldova, Faculty of Economic Engineering and Business in partnership with the National Institute of Economic Research and Stefan cel Mare University of Suceava, mixed format, 3rd -4th November 2022, Chișinău, R. Moldova, ISBN 978-9975-45-872-6 (PDF), pp. 33-37.
8. Ișan, V. 2002. Noua Economie: alegații și evidențe, Partea I, *Revista Informatica Economica*, nr. 2 (22), INFOREC Publishing House, București, 18 – 25.
9. Mihalciuc, C. C., Grosu, M. 2020. Sustainable business practices and corporate models, *European Finance, Business and Regulation*, EUFIRE 2020, Editura Universității Alexandru Ioan Cuza, Iași, ISBN online: 978-606-714-599-1, 601 – 620.
10. Parlamentul European. 2021. Ce este inteligența artificială și cum este utilizată? Available on the Internet: <https://www.europarl.europa.eu/news/ro/headlines/society/20200827STO85804/ce-este-inteligena-artificiala-si-cum-este-utilizata>.
11. Parlamentul European. 2022. Inteligența artificială: oportunități și pericole. Available on the Internet: <https://www.europarl.europa.eu/news/ro/headlines/priorities/inteligena-artificiala-in-ue/20200918STO87404/inteligena-artificiala-oportunitati-si-pericole>.
12. Ramaswamy, S. 2017. How Companies Are Already Using AI, *Harvard Business Review*, Available on the Internet: <https://hbr.org/2017/04/how-companies-are-already-using-ai>.
13. Răducanu, M. 2022. Cum a ieșit bugetul Educației pe 2023 mai mic decât în 2022, deși el este mai mare? Explicațiile uluitoare ale analiștilor: "Este o majorare prin scădere, ca pentru o Cenușăreasă, primește ce mai rămâne. Ne amănăm viitorul". Available on the Internet: https://www.gandul.ro/actualitate/exclusiv-cum-a-iesit-bugetul-educatiei-pe-2023-mai-mic-decat-in-2022-desi-el-este-mai-mare-explicatiile-uluitoare-ale-analistilor-este-o-majorare-prin-scadere-ca-pentru-o-cenusareasa-19891422?fbclid=IwAR0olyMCLNX1z3QEwqnY0h5IdGi1QBjgu69c_18am5G1fd-f8ysBEtaOKY0.
- 14.***, *Legea nr. 139* pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 120/2021 privind administrarea, funcționarea și implementarea sistemului național privind factura electronică RO e-Factura și factura electronică în România, precum și pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 78/2000 privind omologarea, eliberarea cărții de identitate a vehiculului și certificarea autenticității vehiculelor rutiere în vederea introducerii pe piață, punerii la dispoziție pe piață, înmatriculării sau înregistrării în România, precum și supravegherea pieței pentru acestea, din 17 mai 2022, publicată în Monitorul Oficial nr. 490 din 17 mai 2022.
- 15.***, *Ordinul nr. 6129/2016* privind aprobarea standardelor minimale necesare și obligatorii pentru conferirea titlurilor didactice din învățământul superior, a gradelor profesionale de cercetare-dezvoltare, a calității de conducător de doctorat și a atestatului de abilitare, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 123 din 15 februarie 2017.
- 16.***, *Ordinul președintelui ANAF nr. 1783* privind natura informațiilor pe care contribuabilul/plătitorul

trebuie să le declare prin fișierul standard de control fiscal, modelul de raportare, procedura și condițiile de transmitere, precum și termenele de transmitere și data/datele de la care categoriile de contribuabili/plătitori sunt obligate să transmită fișierul standard de control fiscal din 04.11.2021, publicat în Monitorul Oficial nr. 1073 din 09.11.2021.

- 17.***, ORDIN nr. 4183 pentru aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar din 4 iulie 2022, publicat în Monitorul Oficial nr. 675 din 6 iulie 2022.